

HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení: **Šárka Klauzová**
Osobní číslo: T16000401
Studijní program: B3107 Textil
Studijní obor: Výroba oděvů a management obchodu s oděvy
Zadávající katedra: Katedra oděvnictví
Název tématu: **Porovnání somatometrických dat a somatotypů českých seniorek se zahraničními a střihová konstrukce dámské halenky**

Téma řešené bakalářské práce (dále jen BP) je společensky aktuální, obzvláště v době kdy se uplatňuje výrobní strategie tzv. Mass Customization.

Tematicky zapadá do širokého kontextu výzkumu, který probíhá na katedře oděvnictví. Navazuje na již prováděné experimentální práce v oblasti somatometrického šetření české populace. Jedná se zejména o zpracování a hodnocení somatometrických dat, experimentování se získanými poznatky a jejich implementace do konstrukčních algoritmů střihů oděvů.

Předmětem byla příprava a realizace somatometrického šetření souboru třiceti českých žen ve věku nad 60 let s cílem získat somatometrická data, která poskytnou informace pro definici somatotypů seniorek. Dále pak tyto experimentální data zpracovat a výsledky porovnat s dostupnými informacemi z podobných evropských somatometrických akcí. Získané poznatky teoreticky implementovat do algoritmů střihové konstrukce dámské halenky při výběru vhodné konstrukční metodiky.

V rámci řešení BP autorka vhodně pracuje s použitou literaturou. Seznam čítá 44 literárních odkazů. Provedená rešerše je účelná a kreativní s uplatněním kritického přístupu. Řada uvedených zdrojů plní nejen funkci studijní, ale také funkci inspirativní pro čtenáře této BP, kteří se zajímají o tuto oblast zkoumání.

V této části se věnuje obecné definici životní etapy - stáří a charakterizuje člověka označovaného jako „senior“. Zdůrazňuje důležitost studie somatometrie z obecného hlediska. Konkrétně analyzuje a popisuje somatometrické odchylky a somatoskopické znaky, které poté zohledňuje v procesu tvorby střihové konstrukce. V kapitole „Motorické schopnosti seniorek“ zpracovává informace o tom, že vedle somatických změn v procesu stárnutí se také u seniorek zhoršují schopnosti rovnováhy, motorické zručnosti a celkové pohybové schopnosti. Vhodně uvádí, že omezení mobility ovlivní zejména schopnost oblékání a svlékání oděvu a také schopnost zacházení se zapínacími prvky, které jsou umístěné uprostřed na zadní části oděvu:

„Pokud jde o manipulaci se zapínacími prvky, nejsou některé seniorky, v důsledku snížení jemných motorických dovedností, schopny je ovládat. Jde zejména o malé knoflíky, háčky a očka, či jezdcy na zdrhovadlech. Tyto prvky je možné nahradit zapínáním na stiskací knoflíky nebo tkanými stuhovými uzávěry (tzv. suché zipy). Přesto většina žen odmítá používání těchto tkaných stuhových uzávěrů kvůli problémům při údržbě, zachytávání háčků do textilních materiálů a následnému vytažení nití.“

Další problémy s rukávovými oděvy způsobují lokomoční pomůcky, zejména francouzské berle, které seniorky používají při chůzi. Autorka uvádí: „V případě příliš širokých rukávů a nesprávného zakončení dochází při chůzi s berlami k vyhrnování rukávu směrem k lokti. Rovněž vlivem snížené jemné motoriky nejsou vhodné rukávy ukončené manžety s knoflíky.“

Poslední část rešerše „Základní statistické výpočty“ se týká metody statistického zpracování somatometrických dat. Vhodně zdůrazňuje, že je užitečné se zabývat sledováním problematiky variability tělesných rozměrů, tj. otázkami rozsahu hodnot jednotlivých tělesných rozměrů a jejich hustoty, četnosti rozdělení kolem průměru. Tyto otázky je možno zjišťovat pomocí základních charakteristik polohy a charakteristik rozptýlení dat. V případě žen ve věku nad 60 let je důležité například srovnání hodnot směrodatné odchylky se známými hodnotami u normální populace žen mladších 60 let.

Experimentální část je zpracovaná přehledně, včetně přípravy somatometrického šetření 30-ti žen české populace ve věku 60 a více. Dílčí kroky na sebe logicky navazují. Z výsledků zpracování experimentálních dat z provedeného somatometrického šetření zjišťuje, že nejčastěji vyskytujícím se typem u šetřených českých seniorek je postava nízké velikosti s normálními boky a postava extra nízké velikosti se širokými boky. Z toho vyplývá, že bude nutné pro tvorbu střihové konstrukce vybírat takovou konstrukční metodiku, která je výjimečná nejen pro řešení konstrukčních šířek ale i délek. Je zapotřebí se obzvláště soustředit na zkoumání proporčních vztahů mezi délkou od bočního krčního bodu k pasu a délkou zad.

V procesu střihové manipulace dámské halenky je důležité zohlednit charakteristické změny tělesných rozměrů těla žen nad 60 let a volit taková řešení, která umožňují korekci délkových a šířkových rozměrů a hodnocení odchylek.

Dále uvádí, že hodnotit populaci žen za účelem vytváření velikostního sortimentu podle věku není efektivní. Doporučuje zaměřit se na hodnocení typů postav pomocí charakteristických primárních tělesných rozměrů, které ovlivní konstrukční parametry určitého druhu oděvního výrobku a uplatněním hodnoty „drop“, která definuje určitou velikost oděvu.

Pro určení proporcionality základních tělesných rozměrů českých a německých senierek byl použit vzorec proporčního indexu. Bylo zjištěno, že hodnocené tělesné proporce českých senierek jsou odlišné od hodnocených tělesných proporcí německých senierek. V této věci, autorka doporučuje sledovat somatotypy podle národů.

Výzkumný problém je zpracován s vhodně zvolenými metodami jako jsou: analýza; experimentování; hodnocení; porovnávání a vědecká hypotéza jako výchozí předpoklad, který je třeba ověřovat a který je formulován tak, aby takové ověřování umožnil.

Proces ověřování výsledků řešené problematiky autorka prezentuje na konkrétním modelu dámské halenky, druhu trupového oděvu s rukávem, který preferuje většina oslovených respondentek a má specifické konstrukční řešení odpovídající představám a požadavkům senierek.

Střihová manipulace základního střihu byla provedena v souvislosti se zjištěnými tělesnými změnami, které jsou charakteristické v procesu stárnutí. Modelováním pak bylo nutné provést snížení pasové linie, prodloužení délky zad a zkrácení přední délky. Následným vyzkoušením zhotovené halenky, podle předlohy vymodelovaného střihu, oblečené na postavě vybrané probantky bylo zjištěno, že halenka odpovídá tvarovým požadavkům a správnému padnutí na postavě. Zároveň bylo zjištěno, že další problematickou oblastí, s kterou je zapotřebí se zabývat podrobnějším průzkumem, je oblast rukávu. Výzkum by se měl zejména soustředit na studii ergonomie při používání lokomočních pomůcek. Sledovat změny dynamických tělesných rozměrů při ohybu horní končetiny, a tak získat výpočtem hodnotu dynamického efektu, který bude uplatněn při definici vstupních konstrukčních parametrů střihů rukávových oděvů výpočtovou metodou.

Studentka prokázala schopnost jednoznačně a správně formulovat závěry a doporučení. Prokázala aplikovatelnost získaných výsledků ze základního vědeckého výzkumu. Přináší očekávaný přínos pro teorii a praxi. Požadavky na absolventa technických oborů jsou mnohem komplexnější a dosažení studijních cílů je mnohem náročnější. Technicky vzdělaný odborník musí disponovat teoreticko-technickými znalostmi, zvládnout techniky experimentálních metod a zpracování dat. Pro řešení této BP se povedlo vytvořit podmínky pro splnění těchto cílů.

Doporučuji, aby autorka této BP ve spolupráci s vedoucí BP výsledky řešené problematiky zpracovala do publikace a prezentovala na 23. mezinárodní konferenci STRUTEX nebo publikovala v časopisu Vlákna a textil.

Hodnocená BP je po formální stránce vypracovaná na odpovídající úrovni. V tomto smyslu se řídila předepsanými zásadami pro vypracování BP a splnila dané cíle zadání. Dosažené cíle řešení problematiky komentuje tvůrčím způsobem, přehledně s uplatněním schematického zobrazení.

Kontrola plagiátorství, která byla provedena v prostředí IS/STAG, byla posouzena a nebyly shledány žádné podobné dokumenty.

Tato práce splňuje požadavky na udělení akademického titulu Bc. Bakalářskou práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení výslednou známkou

„výborně“.

V Liberci 22.6.2020

Ing. Blažena Musilová, Ph.D.
vedoucí bakalářské práce

Přípomínky:

V práci je pár chyb formálního charakteru, vesměs jsou to textové překlepy. Ty ovšem nezpůsobily chyby systémové. Studentce doporučuji, aby si text práce prošla a dbala opatrnosti tyto chyby opakovaně použít při obhajobě.

Doporučení k obhajobě

Bude přínosné, když studentka u obhajoby přednese svůj názor na stav platných norem na území ČR, které souvisí s jejím výzkumem, a to zejména z oblasti metodik měření tělesných rozměrů a označování velikostí oblečení.